

جامعه هلندی بلژیک

آموزش ابتدایی ویژه کودکان سنین ۱۲-۶ سال بوده و به سه دوره دوساله تقسیم بندی شده است. این مقطع تحصیلی هیچگونه هزینه ای برای والدین دربرندارد. دانش آموزان در این دوره تحصیلی به صورت مختلط در مدرسه حضور بهم می‌رسانند. البته در این بین مدارس نیز وجود دارند که به صورت منفرد - دخترانه یا پسرانه - فعالیت می‌نمایند. کلاسهای این دوره براساس سن دانش آموزان طبقه بندی میشود. در این مقطع نیز نسبت شاگرد / معلم بر اساس نظام نسبت معلم / زنگ تحصیلی تعیین میگردد. دانش آموزان پایه ابتدایی پنج روز در هفته در دو شیفت صبح و عصر - به استثنای بعد از ظهر چهارشنبه - به مدرسه میروند که در مجموع سال تحصیلی آنان (۱۸۲) روزه طول می‌انجامد. لازم به یاد آوری است که دانش آموزان مقطع ابتدایی (۲۸) هفته در سال در زنگهای تحصیلی (۵۰) دقیقه ای در کلاسهای درس شرکت مینمایند. سال تحصیلی پایه ابتدایی از اول ماه سپتامبر آغاز و در ۳۰ ژوئن خاتمه مییابد. مدارس این مقطع در سه تعطیلی - عید کریسمس، عید پاک، تعطیلات دو ماه تابستان و یک تعطیلی کوتاه مدت میان ترمی - تعطیل میباشند.

انگلستان

دوره های آموزش ابتدایی در انگلستان از ماه سپتامبر آغاز شده و تا ماه ژوئن به طول می‌انجامد. مقطع آموزش ابتدایی از تعطیلات تابستانی ۸ هفته ای و تعطیلات ۲ هفته ای در عید پاک برخوردار می‌باشد.

اسپانیا

سال تحصیلی در مدارس ابتدایی، رسماً از هفته اول ماه سپتامبر آغاز شده و تا پایان جولای نیز به طول می‌انجامد. کل تعداد روزهای تحصیلی مدارس ابتدایی بر ۱۸۰ روز (۳۶ ساعت در هفته) مشتمل می‌گردد. تعطیلات مدارس ابتدایی نیز بر تعطیلات ۱۱ هفته‌ای تابستانی، تعطیلات ۲ هفته‌ای کریسمس، تعطیلی ۳ روز ماه فوریه و تعطیلی ۷،۸ روزه عید پاک و تعطیلات ۷ روزه عمومی مشتمل می‌گردد.

دانمارک

سال تحصیلی از حدود ۱۵ آگوست شروع و تا حدود ۲۰ ژوئن ادامه می‌یابد و ۲۰۰ روز تحصیلی در هر سال وجود دارد. آموزش در پنج روز هفته ارائه میشود. یعنی از روز دوشنبه تا جمعه و زمان شروع کلاسها از ۸ صبح تا ۲ یا ۳ بعد از ظهر و تنها با یک زمان کوتاه بای صرف ناهار می‌باشد. تعداد دروس هفتگی مطابق با سن کودکان تعیین و ثابت می‌باشد، ممکن است بین ۱۵ و ۲۲ درس هفتگی برای کودکان کم سن و ۲۴ و ۳۴ کلاس نهایی از ابتدایی و متوسطه درس هفتگی تفاوت داشته باشد. هر کلاس درسی ۴۵ دقیقه بطول می‌انجامد در آینده، تعداد دروس تغییر خواهند نمود و از این رو کودکان کم سن (کلاسهای اول و دوم) حداقل ۲۰ درس در هفته خواهند داشت و دانش آموزان با سن بیشتر حداقل ۲۸ درس در هفته خواهند داشت. زمان کلاس از چهار ساعت تا هفت ساعت در روز، مطابق با سن کودک تغییر و نوسان خواهد کرد. دانش آموزان طبق سن گروه بندی می‌شوند در اصل، آموزش ابتدایی و متوسطه مقدماتی جامع می‌باشد و دانش آموزان در یک کلاس در کل سال تحصیلی باقی می‌مانند.

سوئیس

در ۲۰ منطقه سوئیس آموزش ابتدایی ۶ سال در چهار منطقه ۵ سال و در دو منطقه ۴ سال طول می کشد. میانگین سن کودکان در پایان آموزش ابتدایی خود ۱۲ سال و هفت ماه است.

ساختار آموزش ابتدایی در سراسر سوئیس یکسان است. به استثنای کلاس های خاص جبرانی، هیچ مدل و تفاوتی به چشم نمیخورد. آموزش ابتدایی برای کلیه کودکان از جمله کودکان خارجی اجباری و رایگان است. سوای چند استثناء در مدارس ابتدایی هیچگونه گروه بندی وجود ندارد. بزرگی مدارس ابتدایی، از مدارس یک کلاسه در روستاهای دور افتاده تا مدارس شهرهای بزرگ با چند صد دانش آموز متغیر است. برخی از کلاسهای مدارس ابتدایی زیر مجموعه ای از دانشسرای تربیت معلم است. ساختمان مدرسه ابتدایی غالباً بخشی از مجتمع مدرسه است که کودکان و یا دبیرستان مقدماتی را دربرمیگیرد. در سراسر سوئیس سال اول مدرسه ابتدایی به طور متوسط، هر روز ۳ و سه چهارم ساعت و هر هفته ۲۰ جلسه را شامل میشود. اما در سال ۵ تا ۶ کودکان در هر روز ۵ و یک چهارم ساعت و هر هفته ۳۴ تا ۳۶ جلسه درس دارند. کودکان معمولاً ظهر به خانه میروند اگر محل زندگی آنان از مدرسه خیلی دور باشد. شهرداری مربوطه تغذیه مدرسه ای را سامان داده و بر آن نظارت خواهد کرد. طی چند سال گذشته، کودکان بویژه در مناطق شهری تمایل بیشتری به صرف نهار در مدرسه داشته اند

یونان

مدارس ابتدایی پنج روزه در هفته فعالند و بسته به کلاس در هر روز ۶-۵ ساعت تدریس میشود. مدارس ابتدایی پنج روز در هفته فعالاند و بسته به کلاس در هر روز ۶-۵ ساعت تدریس می شود. تعداد ساعت درسی هفتگی، بر حسب کلاس و بر حسب گنجاندن یا گنجانیدن زبان خارجی، موسیقی و غیره در تدریس از ۲۵ تا ۳۰ ساعت متغیرات، برنامه های زمانی مدرسه از ۸/۳۰ صبح تا ۱/۳۰ بعد از ظهر است و در مناطقی که مدارس مختلف، ساختمان مشترکی داشته باشند، برنامه زمانی نوبت بعد از ظهر از ۲ بعد از ظهر تا ۷ عصر خواهد بود سال تحصیلی ۱۷۵ روز از ۱۱ سپتامبر تا ۱۵ ژوئن طول می کشد.

فرانسه

نظام آموزشی فرانسه شامل ۵ سال دوره ابتدایی، ۴ سال سیکل اول متوسطه و ۳ سال سیکل دوم متوسطه می باشد. هیچگونه فرقی بین ساختار نظام آموزشی در مدارس دولتی و خصوصی فرانسه وجود ندارد. حضور کودکان از سن ۶ تا ۱۶ سالگی (به مدت ۱۰ سال) در مدارس اجباری است. البته صد در صد کودکان ۳ تا ۵ ساله نیز در مراکز آموزشی قبل از دبستان ثبت نام می شوند. دانش آموزان در دو نوبت هم صبح ها و هم بعد از شهرها در مدرسه حضور می یابند. تعداد ساعات کاری دانش آموزان در دوره ابتدایی ۲۶ ساعت در هفته و در دوره متوسطه ۳۰ ساعت و بیشتر می باشد. سال تحصیلی ۳۶ هفته است که به پنج دوره مساوی تقسیم می شود. کلیه مدارس فرانسه در همه سطوح تحصیلی به صورت مختلط اداره می شوند. در سال ۱۹۹۲ تقریباً ۱۴ درصد دانش آموزان ابتدایی در دبستانهای خصوصی تحصیل می کردند. بر اساس امار ۱۹۹۰ درصد تکرار پایه در دوره ابتدایی ۸/۱ بود و ۲۵ درصد دانش آموزان پایه پنجم حداقل یکسال مردودی داشتند. دوره متوسطه به دو شاخه عمومی و فنی تقسیم می شود. علاوه بر آن مرکز آموزش حرفه ای نیز وجود دارد که طول تحصیل در آنها به رشته مورد نظر بستگی دارد. حدود ۹۰ درصد دارندگان دیپلم امکان ادامه تحصیل در مراکز آموزش عالی را می یابند.

فنلاند

در فنلاند دانش آموزان در سن ۷ سالگی وارد مدرسه جامع می شوند. تحت شرایطی ممکن است سن ورود یکسال کمتر یا بیشتر باشد. مدارس جامع خود به دو مرحله اول (شش ساله) و مرحله دوم (۳ ساله) تقسیم می شود. علاوه بر آن کلاس دهم نیز به عنوان پایه تحصیلی اختیاری وجود دارد.

تحصیل دانش آموزان در مدارس جامع (برای مدت ۱۰ سال یا تا زمان فارغ التحصیلی) اجباری است. کیه مدارس بصورت مختلط اداره شده و اغلب رایگان می باشند. کمی بیش از یک در صد دانش آموزان در مدارس خصوصی تحصیل می کنند. دانش آموزان مرحله اول مدارس جامع در هفته بین ۱۹ تا ۲۶ ساعت و در مرحله دوم ۳۰ ساعت، در کلاس درس حضور می یابند. سال تحصیلی در فنلاند ۱۹۰ روز مفید را شامل می شود.

طول دوره متوسطه (سیکل دوم) در مدارس متوسطه عمومی ۳ سال است که در پایان از دانش آموزان امتحان بعمل می آید. در مدارس که با نظام واحدی اداره می شوند طول دوران متوسطه بین ۲ تا ۴ سال در نوسان است. تعداد هفته های مفید بین ۲۸ تا ۳۲ هفته متغیر است.

آموزش حرفه ای در ۲۶ شاخه اصلی با حدود ۲۰۰ تخصص مختلف، در سه سطح مهارت انجام می گیرد. طول دوره تحصیل در مراکز حرفه ای از یکسال تا شش سال متفاوت می باشد. برنامه های آموزش حرفه ای برای فارغ التحصیلان مدارس جامع و مدارس متوسطه عمومی طراحی شده است.

نظام آموزشی عالی فنلاند پیچیده است. دانش آموزان ممکن است حین شرکت در کلاسهای دوره متوسطه نظری، در دوره های مهارتی نیز تحصیل کنند. دانش آموزان معمولاً برای یافتن محل مناسب در دانشگاهها، ممکن است سالها منتظر باشند. در چنین شرایطی اغلب آنها در حین انتظار برای ورود به دانشگاهها، در مراکز حرفه ای نیز ثبت نام و تحصیل کنند. در دانشگاهها نیز اغلب دانشجویان تغییر رشته داده و در رشته دیگری تحصیل می کنند.

فیلیپین

نظام آموزشی فیلیپین شامل ۶ سال دوره ابتدایی، ۴ سال دوره متوسطه و ۴ تا ۹ سال آموزش عالی است. دانش آموزان در سن ۷ سالگی وارد دبستان می شوند. دوره ابتدایی رایگان و اجباری است و کودکان ۷ تا ۱۲ ساله را در بر می گیرد. در سال تحصیلی ۹۲-۱۹۹۱، حدود ۹۹/۵ درصد جمعیت سنین ۱۲-۷ ساله در مدرسه تحصیل می کردند. حدود ۷ درصد دانش آموزان دوره ابتدایی در مدارس خصوصی تحصیل می کنند. (در برخی از مدارس خصوصی طول دوره ابتدایی ۷ سال است.)

تحصیل در آموزش متوسطه رایگان است ولی اجباری نیست. حدود ۴۵ درصد دانش آموزان این دوره در مدارس خصوصی تحصیل می کنند. در دوره متوسطه دانش آموزان در رشته های مختلف نظری، تجارت، کشاورزی و ... تحصیل می کنند. فارغ التحصیلان دوره متوسطه ۴ ساله، می توانند در آزمون ورودی دانشگاهها شرکت کنند.

مصر

در مصر دو نظام آموزشی متفاوت وجود دارد. نظام آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و نظام آموزشی الازهر. حدود ۳/۶ درصد دانش آموزان در مدارس الازهر تحصیل می کنند. نظام آموزشی در مدارس وابسته به وزارت آموزش و پرورش بصورت ۵

سال دوره ابتدایی ، سه سال دوره آمادگی برای متوسطه (یا سیکل اول متوسطه) و سه سال دوره متوسطه عمومی یا حرفه ای می باشد . ۸ سال اول به عنوان آموزش عمومی در نظر گرفته شده و تحصیل تا پایان کلاس هشتم اجباری می باشد .
دانش آموزانی که دوره عمومی را به پایان می رسانند ، می توانند در دوره متوسطه عمومی سه ساله ، مدارس فنی سه ساله یا مدارس فنی ۵ ساله ثبت نام کنند و یا تحصیل را رها سازند . در سال اول مدارس متوسطه عمومی (پایه نهم) محتوای آموزش برای کلیه دانش آموزان یکسان است و در سال دهم و یازدهم به دو رشته ادبیات و علوم تجربی تقسیم می شود . تا سال ۱۹۹۱ فقط دانش آموزانی می توانستند در دوره های دانشگاهی ادامه تحصیل دهند که از مدارس متوسطه نظری فارغ التحصیل می شدند . اما از آن سال به بعد تعدادی از فارغ التحصیلان مدارس فنی نیز اجازه ادامه تحصیل دارند . نظام آموزشی در مدارس الازهر بویژه در ۸ سال اول تقریباً مشابه سایرمدارس است با این تفاوت که به آموزش مذهبی توجه بیشتری معمول می گردد . پایه دهم و یازدهم برای همه مدارس الازهر یکسان است . پس از اتمام پایه یازدهم دانش آموزان مجازند دو سال دیگر در دوره نظری یا در دوره مذهبی ادامه تحصیل دهند . در دوره دانشگاهی نیز دانشکده های الازهر مشابه سایر دانشکده ها می باشند . با این تفاوت که به دروس مذهبی توجه بیشتری می شود . به علاوه کسانی که مایل باشند به عنوان معلم مذهبی انجام وظیفه کنند ، فقط می توانند در دانشکده های وابسته به الازهر تحصیل کنند . در سال ۱۹۸۸ ، ۱۴ درصد کل دانشجویان را دانشجویان الازهر تشکیل می دادند .

نروژ

آموزش اجباری در نروژ براساس قانون سال ۱۸۸۷ هفت سال بود که از سال ۱۹۶۹ به نه سال افزایش یافت . دوره آموزشی اجباری شامل ۶ سال دوره ابتدایی و ۳ سال مرحله اول دوره متوسطه می شود . در مناطقی که تعداد دانش آموزان مرحله اول دوره متوسطه زیاد است ، کلاسهای هفتم ، هشتم و نهم در مدارس جداگانه تشکیل می شود . وزارت آموزش و پرورش ، میزان ساعت کار هفتگی مدارس و محتوای هر یک از مواد درسی را مشخص می کند . و در مورد روش تدریس و ارزشیابی از دانش آموزان توصیه هایی را به مدارس ارائه می دهد . تصمیم گیری در مورد جزئیات بیشتر و ریزدروس برعهده مدارس است .
تراکم کلاسی دوره ابتدایی و متوسطه به ترتیب حداکثر ۲۸ و ۳۰ تعیین شده است . میانگین تراکم کلاسی در مدارس ابتدایی ۱۸ و در مدارس متوسطه (مرحله اول) ۲۲/۵ می باشد . حداکثر تعداد دانش آموزان یک مدرسه ۴۵۰ در نظر گرفته شده است . سن ورود به دبستان از سال ۱۹۹۷ از ۷ سالگی به ۶ سالگی کاهش می یابد . با توجه به افزایش مادران شاغل و کودکان تک والدین ، دولت در صدد است فعالیتهای سازماندهی شده بیشتری را علاوه بر برنامه های عادی مدارس برای کودکان برنامه ریزی کند .
تحصیل در دوره متوسطه (مرحله دوم) برای کلیه افرادی که دوره ۹ ساله آموزش اجباری را به پایان رسانده اند ، آزاد است . طول دوره سه سال است و پایه های ۱۰ ، ۱۱ و ۱۲ را شامل می شود .
آموزش متوسطه تلاش می کند تا با ارائه یک نظام آموزشی منعطف و با بهره گیری از نظام مدارس جامع ، دانش آموزان با استعدادها و علائق متفاوت را برای تأمین نیازهای جامعه تربیت کند . تأکید زیادی بر جنبه های عملی آموزش می شود و سعی می گردد ترکیبی از دروس نظری و عملی در اینگونه مدارس صورت گیرد .
مسئولان محلی ، مسئولیت برنامه ریزی و اجرای آموزش متوسطه را برعهده دارند . دانش آموزان در انتخاب دروس عمومی یا یکی از نه زمینه حرفه ای یا ترکیبی از آن دو آزادند . اگر تعداد متقاضی در زمینه ای زیاد باشد ، اولویت با کسانی است که از نمرات قبلی بهتری برخوردار هستند .

انتقادهای زیادی نسبت به این نوع مدارس و پایین بودن کیفیت آموزش آنها در نروژ وجود دارد و مدافعین معتقدند که استفاده از این شیوه، آزادی بیشتر در انتخاب درس به دانش آموزان داده و نیازهای متفاوت آنها را تأمین کرده است. همچنین مدافعین معتقدند که سطح علمی دانش آموزان بطور متوسط افزایش داشته است.

نیکاراگوئه

نظام آموزشی نیکاراگوئه شامل ۶ سال دوره ابتدایی و ۶ سال دوره متوسطه است. هدف دوره ابتدایی ایجاد فرصتهای آموزشی برای کسب مهارت در نوشتن، خواندن، ریاضیات، علوم و تقویت ارزشهای اخلاقی مبتنی بر دین مسیحیت است. فقط ۲۱ درصد جمعیت گروه سنی ابتدایی می توانند دوره ابتدایی را به پایان برسانند. پس از اتمام دوره ابتدایی، دانش آموزان می توانند تحصیلات خود را در دوره متوسطه یا دوره های فنی، پایه و دوره های تربیت معلم ابتدایی ادامه دهند. هدف دوره متوسطه آماده ساختن دانش آموزان برای شروع تحصیلات دانشگاهی است. دانش آموزان دوره متوسطه بعد از ۵ سال و دوره پایه بعد از ۳ سال فارغ التحصیل می شوند.

هلند

تحصیل از سن ۵ سالگی تا ۱۷ سالگی اجباری است و عملاً کلیه افراد ۱۷-۵ ساله در مدارس هلند تحصیل می کنند. طول دوره ابتدایی ۸ سال است. ۳۱ درصد جمعیت دانش آموزان در مدارس دولتی، ۵ درصد در مدارس خصوصی، ۳۳ درصد در مدارس کاتولیک و ۳۳ درصد در مدارس پروتستان تحصیل می کنند. در سه سال اول ابتدایی، کودکان در مجموع ۲۲۴۰ ساعت در کلاس حضور می یابند. در سایر پایه های دوره ابتدایی، دانش آموزان حداقل ۱۰۰۰ ساعت در سال در مدرسه حضور دارند. حداکثر میزان ساعت آموزش در روز ۵/۵ ساعت است. طول دوره متوسطه بین ۴ تا ۶ سال است و کودکان ۱۲ تا ۱۸ ساله را در بر می گیرد. آموزش متوسطه به دو نوع عمده عمومی و حرفه ای تقسیم می شود. کلاس انتقال (پایه اول دوره متوسطه) پل ارتباطی بین دوره ابتدایی و متوسطه است که انواع آموزشهای متوسطه را بهم مرتبط می سازد. مدارس دوره متوسطه پنج روز در هفته فعالیت دارند. دانش آموزان در سال بین ۹۶۰ تا ۱۲۸۰ ساعت آموزش می بینند. تعداد جلسات آموزش هفتگی ۲۴ تا ۳۲ جلسه ۵۰ دقیقه ای می باشد.